

Tervise- ja tööministri määruse "Töövaidluskomisjoni juhataja nõuetele vastavuse hindamise kord" eelnõu seletuskiri

1. Sissejuhatus

1.1. Sisukokkuvõte

Määrus kehtestatakse 1. jaanuaril 2018. aastal jõustuva töövaidluse lahendamise seaduse (edaspidi TvLS) § 7 lõike 5 alusel.

Võrreldes kehtiva individuaalse töövaidluse lahendamise seadusega (edaspidi ITVS), hakkavad TvLS jõustumisel kehtima töövaidluskomisjoni juhataja ametikohale uued nõuded. Kvalifikatsiooninõuete kontrollimiseks ja vaba konkurentsi suurendamiseks näeb TvLS ette, et tähtajatult ametikohale nimetatud töövaidluskomisjoni juhataja suhtes viiakse üks kord kolme aasta jooksul läbi hindamine. TvLS § 7 lõige 5 sätestab volitusnormi, mille kohaselt kehtestab valdkonna eest vastutav minister määrusega töövaidluskomisjoni juhataja nõuetele vastavuse hindamise korra.

1.2. Määruse ettevalmistaja

Määruse ja seletuskirja on koostanud Sotsiaalministeeriumi tööelu arengu osakonna nõunik Monika Koks (monika.koks@sm.ee, 626 9199).

Määruse juriidilise ekspertiisi tegi Sotsiaalministeeriumi õigusnõunik Lily Mals (lily.mals@sm.ee, 626 9333).

1.3. Märkused

Määrus ei ole seotud muu menetluses oleva eelnõu ega Euroopa Liidu õiguse rakendamisega.

2. Sisu ja võrdlev analüüs

Eelnõu koosneb üheteistkümnest paragrahvist.

Eelnõu § 1 sätestab määruse eesmärgi.

Lõike 1 kohaselt reguleerib määrus töövaidluskomisjoni (edaspidi TVK) juhatajale kehtestatud nõuetele vastavuse hindamist.

Lõige 2 sätestab, et hindamise eesmärgiks on hinnata TVK juhataja sobivust ametikohale ning tema teadmisi tööõigusest ja töövaidluse menetluse läbiviimisest. TvLS § 7 lõige 2 sätestab nõuded TVK juhatajaks nimetatavale isikule. TVK juhatajaks võib nimetada isiku, kes:

- 1) on omandanud õiguse õppesuunal vähemalt riiklikult tunnustatud magistrikraadi või sellele vastava kvalifikatsiooni Eesti Vabariigi haridusseaduse § 28 lõike 2² tähenduses või sellele vastava välisriigi kvalifikatsiooni;
- 2) tunneb tööõigust ja töövaidluse menetluse läbiviimist;
- 3) on ametikohale vajalike võimete ja isiksuseomadustega;
- 4) on kõrgete kõlbeliste omadustega;
- 5) ei ole süüdi mõistetud kuriteo toimepanemises;
- 6) ei ole kohtuniku, notari või kohtutäituri ametikohalt tagandatud;
- 7) ei ole advokatuurist välja heidetud.

Lõige 3 sätestab, et hindamine TVK juhatajale nõuetele vastavuse osas toimub üks kord kolme aasta jooksul, kuid TVK juhataja viimasest hindamisest peab olema möödunud vähemalt 24 kalendrikuud.

Ametikohale nimetatud TVK juhataja peab seadusest tulenevalt arvestama, et tema ametikohale sobivust võidakse hinnata nii esimese, teise kui kolmanda aasta jooksul. On mõistlik, et enne hindamist võimaldatakse TVK juhatajal oma ülesandeid täita ja ametikohale sobivust näidata mõistliku ning piisava aja jooksul. Selleks on määrusega sätestatud piirang, et ametisse nimetamise ja hindamise või eelmise hindamise ja uue hindamise vahele peab jääma minimaalselt 24 kalendrikuud. Muuhulgas on nimetatud piirangu eesmärgiks, mitte kohelda TVK juhatajaid ebavõrdselt nende teenistussuhte pikkusest tulenevalt. Samal ajal võimaldab hindamise korraldamine kolme aastase perioodi jooksul planeerida hindamise läbiviimist üheaegselt võimalikult paljudele TVK juhatajatele, kelle ametisse nimetamisest või viimasest hindamisest on möödunud vähemalt 24 kalendrikuud.

Eelnõu § 2 reguleerib hindamist läbi viiva organi moodustamist.

Lõike 1 kohaselt viib TVK juhataja ametikohale esitatud nõuetele vastavuse hindamist läbi viieliikmeline hindamiskomisjon (edaspidi komisjon).

Lõige 2 sätestab, et komisjoni nimetatakse üks Sotsiaalministeeriumi ametnik, üks Justiitsministeeriumi ametnik, üks Tööinspektsiooni ametnik, üks Kohtunike Ühingu määratud esindaja ning üks tööõiguse või tsiviilõiguse korraline õppejõud. Komisjoni liikmete eesmärk on esindada TVK tegevusega kokku puutuvaid valdkondi, mis mõjutavad enim töövaidluste lahendamise üldise arengu ja kvaliteedi järjepidevat edendamist.

Lõige 3 sätestab, et komisjoni tööd juhib komisjoni esimees, kelleks on Sotsiaalministeeriumi ametnik. Töö juhtimise hulka kuulub ka komisjoni moodustamiseks vajalike institutsioonidega suhtlemine liikmete määramiseks.

Lõige 4 sätestab kohustuse komisjoni liikme nimetamisel määrata ka asendusliige. Asendusliikme nimetamine on vajalik, et tagada komisjoni töö takistusteta läbiviimine, mh kui komisjoni liige ei saa jääda hindamisel erapooletuks, komisjoni liikmeks nimetatud ametnike teenistussuhe lõppeb, viibitakse puhkusel vms. Lisaks võib komisjoni liikme esitanud isik vajadusel määrata uue asendusliikme. Vajadus selleks võib tekkida mitme põhi- ja/või asendusliikme haigestumisel või taandamisel, kui ei ole tagatud komisjoni töö vähemalt neljaliikmelisena.

Lõige 5 sätestab Sotsiaalministeeriumi kohustuse tagada komisjoni tehniline teenindamine.

Eelnõu § 3 reguleerib komisjoni töökorda.

Lõige 1 sätestab, et komisjoni töökorra määrab komisjon ise. Seejuures sätestatakse, et komisjoni koosolekuid võib lisaks tavapärasele koosolekule korraldada ka elektrooniliselt ehk sidevahendite (sh e-kirjade) vahendusel.

Lõige 2 reguleerib koosoleku läbiviimist esimehe puudumisel. Kui komisjoni esimees või esimehe ülesandeid täitev asendusliige ei saa põhjendatud juhul koosolekul osaleda, asendab esimeest koosolekul osalev vanim komisjoni liige. Põhjendatud juhuks on näiteks puhkusel või töölähetuses viibimine, vääramatu jõud või haigestumine.

Lõige 3 reguleerib komisjoni otsustusvõimelisust koosolekul. Komisjon on otsustusvõimeline ning saab läbi viia TVK juhataja nõuetele vastavuse hindamist juhul, kui hindamise koosolekust võtab osa vähemalt neli liiget.

Lõige 4 sätestab vajalik häältejaotuse komisjoni otsuse tegemiseks. Kuivõrd kaasuse ja vestluse hindamiseks annavad kõik komisjoni liikmed hinnatavale punkte iseseisvalt ning nii kaasus kui ka vestlus loetakse iga komisjoni liikme poolt arvestatuks juhul kui hinnatavale on antud vähemalt kui 8 punkti, siis koondtulemuse määramisel lähtutakse hääletamistulemusest. Seega, kui viieliikmelise komisjoni kolm liiget on saanud hinnatav tulemuseks arvestatud, siis komisjoni häälteenamusel tehakse otsus, et hinnatava tulemus on arvestatud.

Lõige 5 reguleerib komisjoni koosoleku protokollimist ja otsuse vormistamist. Esimees määrab protokollija. Protokollija ei pea olema komisjoni liige. Otsus vormistatakse kirjalikku taasesitamist võimaldavas vormis.

Eelnõu § 4 reguleerib TVK juhataja nõuetele vastavuse hindamist ja selle korraldamist.

Lõige 1 sätestab, et TVK juhataja nõuetele vastavuse hindamine koosneb kahest osast – kaasuse lahendamisest ning vestlusest.

Lõige 2 sätestab komisjoni õiguse määrata kaasuse lahendamise ja vestluste läbiviimise aeg ja koht. Hindamise kuupäev või kuupäevad, kellaaeg ja koht tuleb TVK juhatajatele hindamisega kutsete teatavaks teha vähemalt seitse kalendripäeva enne hindamise toimumist.

Lõige 3 sätestab komisjoni kohustuse korraldada hinnatavaga vestlus esimesel võimalusel pärast seda, kui hinnatav on lahendanud kaasuse. Vestlused toimuvad iga hinnatavaga eraldi.

Lõige 4 sätestab komisjoni kohustuse kontrollida hinnatava TVK juhataja nõuetele vastavust TvLS § 7 lõigetes 1 ja 5–7 sätestatud nõuetele. See tähendab, et komisjon kontrollib hinnatava vastavust haridusnõudele ja/või seda, kas hinnatav on süüdi mõistetud kuriteo toimepanemises, on kohtuniku, notari või kohtutäituri ametikohalt tagandatud või advokatuurist välja heidetud.

Eelduslikult, kui isik on nimetatud ametisse TVK juhataja ametikohale, vastab ta eeltoodud nõuetele. Samas ei saa välistada, et ametis olev TVK juhataja paneb toime kuriteo ja jätab sellest teatamata, tema kõrghariduskraad tühistatakse või olenemata advokatuuri liikmelisuse peatamisest, heidetakse ametis olemise ajal advokatuurist välja. Eelnimetatud nõuetele mittevastavus võib ilmneda ka pärast isiku ametikohale nimetamist. Komisjoni õigus kontrollida hinnatava vastavust TvLS § 7 lõigetes 1 ja 5–7 sätestatud nõuetele ei välista eelnimetatud nõuetele mittevastavuse ilmnemist muul ajal ja sellest tulenevalt isiku ametikohalt vabastamist ATS § 95 alusel.

Lõige 5 sätestab, et hinnatav, kelle puhul tuleb ilmsiks mittevastavus TvLS § 7 lõigetele 1 ja 5–7, osutub ametikohale esitatud nõuetele mittevastavaks ning mittevastavuse asjaolu tehakse viivitamatult teatavaks valdkonna eest vastutavale ministriile. ATS § 95 annab õiguse vabastada TVK juhataja ametist, kui selgub asjaolu, mis oleks välistanud isiku ametikohale nimetamise.

Eelnõu § 5 sätestab kaasuse läbiviimise tingimused ja eesmärgi.

Lõige 1 sätestab kaasuse eesmärgi. Kaasusega hinnatakse TVK juhataja vastavust TvLS § 7 lg 2 punktile 2 ehk teadmisi tööõigusest ja töövaidluse menetluse läbiviimisest. Sealhulgas kuulub hindamisele ka kaasuse lahendamise vormistamine vastavalt TvLS-is otsuse kohta sätestatud nõuetele. Nõuded otsusele on reguleeritud TvLS §-s 56. Seega peab kaasuse lahendamisel hinnatav järgima nii sisulisi kui ka vormilisi aspekte.

Lõige 2 sätestab, et kaasuse teksti peab komisjon kinnitama enne hindamise alustamist. Kaasus koostatakse tööõiguse valdkonnas.

Lõige 3 sätestab, et kaasuse lahenduse eest on võimalik saada kuni 10 punkti. Kaasuse hindamisel täidab iga komisjoni liige eraldi hindamislehe, kuhu märgib kaasuse lahenduse punktid. Hindamislehe vorm on määruse lisas 1.

Hindamisel antakse punkte viies osas. Esmalt hinnatakse, kas lahend täidab TvLS-s sätestatud otsuse struktuurinõudeid, ehk kas lahendis ehk TVK otsuses on kõik seadusest tulenevad otsuse kohustuslikud osad. Kohustuslike osade olemasolu annab ühe punkti. Ühe kohustusliku osa puudumisel või kui otsuste struktuurne eristamine ei ole võimalik, on hindamise osa tulemuseks null punkti. Seejärel hinnatakse sissejuhatavat osa, kirjeldavat osa, põhjendust ning

resolutsiooni. Iga osa eest antakse eraldi punkte, lähtudes TvLS-is otsuse kohta sätestatud nõuetest ning lahendi loetavusest, arusaadavusest ning põhjendustest.

Kui komisjoni liige hindab hindamislehel ühe kriteeriumi ehk ühe hindamislehe osa tulemuseks null punkti, hindab komisjoni liige kaasuse tulemuseks null punkti. TVK otsus, milles puudub vähemalt üks kohustuslik osa, ei ole TvLS-i nõuetele vastav. Kui otsuses puudub sissejuhatus, mis peab TvLS-i kohaselt endas sisaldama vaidluse andmeid (nt vaidlevate poolte andmeid või nõuet), ei ole võimalik tuvastada, kelle vahel ja millises nõudes on otsus tehtud. Kui otsuses puudub kirjeldav osa, ei ole võimalik tuvastada, kas otsus on tehtud vaidluse asjaoludele tuginedes. Kui otsuses puudub põhjendav osa, ei ole võimalik tuvastada kas otsus on tehtud õiguspäraselt. Kui otsuses puudub resolutsioon, ei ole võimalik tuvastada, millise otsuse TVK tegi ning selline dokument ei ole täidetav. Seega mistahes osa puudumisel otsusest on tegemist seaduse nõuetele oluliselt mittevastava dokumendiga, mis ei saa otsusena jõustuda ning sellist lahendit ei saa arvestada.

Lõige 4 sätestab komisjoni kohustuse määrata kaasuse lahendamise tehnilise toe tagamiseks isiku, kes ei ole komisjoni liige. Tehnilise toe eesmärk on vajadusel abistada hinnatavaid kaasuse lahendamisel tekkivate tehniliste küsimustega, mis on seotud arvutite ja programmide kasutamise ning nt lahenduste salvestamisel tekkivate probleemidega. Tehnilise toe kaasamine kaasuse lahendamisel tagab hinnatavate anonüümsuse komisjoni ees. Lisaks määrab komisjon enda liikmete hulgast vähemalt ühe liikme, kes viibib kaasuse lahendamise juures, kogub märgusõnad, kontrollib, et kaasuse lahendamiseks on täidetud kõik nõuded ja hinnatavad ei kasuta abimaterjale, ning koostab vastava protokoll. Erinevalt tehnilist tuge pakkuvast isikust ei sekku kaasuse lahendamise juures viibiv komisjoni liige kaasuse lahendamisse selliselt, et talle võiks saada teatavaks hinnatava märksõna.

Eelnõu § 6 sätestab kaasuse lahendamise tingimused ja korralduse.

Lõige 1 sätestab, et kaasuse lahendamine ja vormistamine peab toimuma elektroonselt. Praktikast vormistatakse TVK otsuseid samuti elektroonselt. Lisaks võimaldab elektroonne lahendamine tagada hinnatavate anonüümsuse ning kaasuste objektiivse hindamise.

Lõige 2 sätestab hinnatava kohustuse lahendada kaasus iseseisvalt. Lahendamisel on lubatud kasutada Riigi Teataja andmebaasi (sh Riigi Teatajast kätte saadavaid kohtulahendite kokkuvõtteid). Kõrvalise abi või muude abivahendite kasutamine ei ole lubatud.

Lõige 3 sätestab tagajärjed kõrvalise abi või lubamatute abimaterjalide kasutamisel. Kui kaasuse lahendamise protokollist selgub, et lahendamise juures viibiv komisjoni liige tuvastas kõrvalise abi või lubamatute abimaterjalide kasutamise, loeb komisjon reegleid rikkunud hinnatava kaasuse mitteametavaks ning hinnatava nõuetele mittevastavaks. Kuna kaasuse lahendamine toimub enne vestluse läbiviimist ning komisjon tuvastab reeglite rikkumise tõttu, et hinnatav ei vasta ametikohale sätestatud nõuetele, ei luba komisjon hinnatavat vestlusele. Otsus hinnatava nõuetele mittevastavuse kohta vormistatakse hindamistulemuste väljaselgitamisel.

Lõige 4 reguleerib märgusõna esitamist komisjonile. Objektiivse hindamise tagamiseks valib hinnatav enda tuvastamiseks nime asemel märgusõna ja esitab selle kaasuse läbiviimise juures viibivale komisjoni liikmele suletud ümbrikus. Märgusõna peab koosnema vähemalt viiest tähest ja ühest numbrist.

Lõige 5 kohaselt märgib hinnatav oma valitud märgusõna kaasuse lahendusele ning täiendavalt ka kaasuse lahenduse salvestamisel dokumendi faili nimeks.

Lõige 6 sätestab, et komisjon võib ümbrikud avada ning märgusõnade läbi hinnatavad isikud tuvastada alles pärast hinnatavatega läbiviidud vestluste lõppemist ning kaasuse lahenduste hindamist, kui hakatakse välja selgitama hindamistulemusi. See tähendab, et kaasuse lahendusi hinnatakse teadmata seda, kes on konkreetse lahenduse autor. Hindamistulemuste väljaselgitamise protokollis märgitakse iga hinnatava juurde tema märgusõna.

Eelnõu § 7 sätestab vestluse läbiviimise tingimused ja eesmärgi.

Lõige 1 sätestab, et vestlusele ei kutsuta hinnatavat, kui hinnatava kaasus loetakse mitteamvestatuks põhjusel, et hinnatav kasutas kaasuse lahendamisel lubamatuid abimaterjale või kõrvalist abi.

Lõige 2 sätestab, et vestluse viivad läbi kõik viis komisjoni liiget. Kui komisjoni liige ei saa jääda hinnatava suhtes erapooletuks või komisjoni liikmel on hinnatavaga huvide konflikt, mis võib tekitada kahtluse hindamise erapooletuses, teatab komisjoni liige sellest komisjonile. Komisjon määrab vastava hinnatava suhtes komisjoni liiget asendama asendusliikme. Kui ka asendusliikme puhul tekib kahtlus hindamise erapooletuses, viiakse hindamine läbi vähemalt neljaliikmelises koosseisus. Hindamisel häälte võrdse jagunemise puhul on eelnõu § 3 lõikest 4 tulenevalt otsustav komisjoni esimehe või tema asendaja hää. Erapooletuse tagamist tuleb võimalusel silmas pidada juba komisjoni moodustamisel lähtuvalt võimalikust huvide konfliktist TVK juhatajate osas, kelle suhtes hindamist läbi viiakse.

Lõige 3 reguleerib vestluse läbiviimist. TVK juhatajaga toimuval vestlusel analüüsib komisjon TVK juhataja vormistatud töövaidluse lahendeid ning seaduses kehtestatud nõuetele vastavust. Lisaks analüüsitakse ka TVK juhataja ja tema lahendite kohta esitatud kaebuseid (sh kaebuste arv, kaebuste põhjuseid ja asjakohasust, kaebuste rahuldamise osas tehtud otsuseid). TVK juhataja ja tema lahendite kohta esitatud kaebuste all mõeldakse TVK juhataja käitumise, tegevuse või menetlustoimingute peale esitatud kaebuseid, mitte TvLS § 58 alusel kohtusse pöördumist TVK otsusega mittenoostumisel. Seeläbi hinnatakse, kas hinnatav tunneb tööõigust ja töövaidluse menetluse läbiviimist. Lisaks hinnatakse vestlus kas hinnatav on kõrgete kõlbeliste omadustega ja omab ametikohale vajalike võimeid ja isiksuseomadusi.

Lõige 4 täpsustab, et vestlusel analüüsitavateks lahenditeks on valim TVK juhataja varasemalt tehtud lahenditest. Valimi saamiseks jagatakse hinnatavale hindamise kutse väljasaatmisele eelnenud 24 kuu jooksul tehtud lahendid kümneks võrdseks osaks ning valimisse võetakse iga osa viimasena tehtud lahend. Ehk kui hinnataval on viimase 24 kuu jooksul tehtud nt 620 lahendit, jagatakse lahendid kronoloogilises järjestuses kümneks võrdseks osaks ning hindamisele võetakse iga osa viimane lahend. Selline valim välistab võimaluse, et TVK juhataja suudaks ette näha, millised tema koostatud lahendeid hindamisel analüüsitakse. Kuna erinevate teenistussuhte pikkusega TVK juhatajate hindamine võidakse korraldada üheaegselt, olenemata kas TVK juhatajal on viimasest hindamisest või ametikohale nimetamisest möödas 24 kuud, 28 kuud või 30 kuud, hinnatakse üheaegselt hindamisel TVK juhatajate koostatud lahendeid võrreldaval perioodil.

Lõige 5 sätestab, et hinnatava või tema lahendite suhtes esitatud kaebuste hindamisel arvestatakse hindamiskutse väljasaatmisele eelnenud 24 kuu jooksul esitatud kaebuseid, et hinnata TVK juhatajate suhtes võrreldaval perioodil esitatud kaebuseid.

Lõige 6 sätestab, et vestluse eest on võimalik saada kuni 10 punkti. Vestluse hindamisel täidab iga komisjoni liige eraldi hindamislehe, kuhu märgib hinnatava punktid. Hindamislehe vorm on määruse lisas 2. Hindamisel antakse punkte kahes osas. Kuni 5 punkti antakse kaebuste hindamisel, analüüsides, kui palju kaebuseid on olnud, kas need on olnud asjakohased ja tõsised, kas hinnatav on kaebustes kirjeldatud puudustest teadlik ja kas ta on oma puudused kõrvaldanud. Ülejäänud kuni 5 punkti annab komisjoni liige TVK juhataja teadmisi, võimeid, isikuomadusi, kõlbelisi omadusi ja motiveeritust vestluse käigus hinnates.

Eelnõu § 8 reguleerib olukorda, kui hinnatava jätab hindamisele ilmutada.

Lõige 1 sätestab, et kui hinnatav keeldub hindamisest või jätab mõjuva põhjuseta hindamisele ilmutada, loeb komisjon hinnatava ametikohale esitatud nõuetele mittevastavaks.

Lõike 2 kohaselt määrab komisjoni hinnatavale uue hindamise toimumise aja ja koha, kui hinnatav, kes hindamisele ei ilmunud, tõendab, et ei saa või ei saanud hindamisele ilmuda mõjuval põhjusel.

Lõige 3 sätestab, et mõjuvaks põhjuseks on eelnõu kohaselt vääramatü jõud või haigestumine. Haigestumise tõendamiseks on vajalik komisjonile esitada arstitõend.

Eelnõu § 9 sätestab hindamistulemuste väljaselgitamise.

Lõige 1 sätestab, et hindamistulemuste väljaselgitamise korraldab komisjon mitte hiljem kui 14 kalendripäeva jooksul hinnatavaga vestluse läbiviimisest. Hindamistulemuste väljaselgitamise koosolek toimub viieliikmelises koosseisus, see tähendab, et erandina käesoleva määruse § 3 lõikest 3, on hindamistulemuste väljaselgitamise koosolekul komisjon otsustusvõimeline, kui koosolekust võtavad osa kõik viis liiget. Hinnatav loetakse TVK juhataja ametikohale esitatud nõuetele vastavaks, kui komisjon on mõlemad osad ehk nii kaasuse lahenduse kui ka vestluse hinnanud arvestatuks ja ei ole ilmnenu TVK juhataja mittevastavust haridusnõudele, süüdimõistmist kuriteo toimepanemises, advokatuurist väljaviskamist ega kohtuniku, notari või kohtutäituri ametikohalt tagandamist.

Lõige 2 täpsustab, et kaasuse lahendust ja vestlust hinnatakse eraldiseisvate osadena. Mõlemal juhul otsustab komisjoni liige, kas tulemus on arvestatud või mittearvestatud. Komisjoni liige saab arvestatuks lugeda sellist kaasuse lahendust või vestlust, mille eest on ta hindamisele alusel andnud vähemalt 8 hindepunkti. Seejärel teeb iga komisjoni liige lähtuvalt enda antud hindepunktidest ettepaneku lugeda kogu hindamise tulemuseks „arvestatud“ või „mittearvestatud“.

Lõige 3 sätestab, et lõpliku otsuse, kas hinnatav loetakse ametikohale esitatud nõuetele vastavaks, teevad komisjoni liikmed häälteenamusega. Kui hinnatava hindamine toimub neljaliikmelises koosseisus, on häälte võrdse jagunemise korral § 3 lõike 4 alusel määravad komisjoni esimehe või tema puudumisel tema asendaja hääli.

Lisaks ei võeta hindamisel arvesse komisjoni liikme hinnangut kaasusele, kui komisjoni liige või tema asendusliige ei osalenud hinnatava, kes kaasuse lahendas, vestlusel. Kaasused on tuvastatavad märgusõnadega. Kaasuse hindamisel ei ole komisjoni liikmetel võimalik tuvastada, millisele hinnatavale kaasuse lahend kuulub. Anonüümsuse ja erapooletuse tagamiseks kaasuse hindamisel, hindavad kaasuse lahendit kõik komisjoni liikmed. Alles hindamistulemuste väljaselgitamise koosolekul, kui avatakse märgusõnade ümbrikud, tuvastatakse, milline lahend hinnatavale kuulub.

Lõige 4 sätestab komisjoni õiguse ja kohustuse kirjeldada hindamistulemuste otsuses hinnatava arenguvajadusi, kui hindamise käiguks tuvastatakse selliseid arenguvajadusi, mis ei välista hinnatava ametikohale sätestatud nõuetele vastavaks tunnistamist (nt osalised vajaka jäämised teadmistes, puudused analüüsioskuses või isikuomadustes või tuleb avalikuks teave hinnatava kõlblust iseloomustava käitumise kohta). Hindamistulemuste otsus kirjeldatud arenguvajadustega on sisendiks järgmise hindamise vestlusele.

Lõige 5 sätestab, et komisjoni otsuse hindamistulemuste kinnitamise kohta allkirjastavad komisjoni esimees ja koosoleku protokollija. Sotsiaalministeeriumil on kohustus komisjoni otsus viie tööpäeva jooksul TVK juhatajatele teatavaks teha.

Eelnõu § 10 sätestab hinnatava õiguse esitada komisjonile vaie või pöörduda halduskohtusse, kui hinnatav ei nõustu komisjoni otsusega. Haldusmenetluse seaduse § 73 lõike 2 alusel esitatakse vaie komisjonile. Vaie menetletakse haldusmenetluse seaduses sätestatud korras.

Eelnõu § 11 sätestab määruse jõustumise. Määrus jõustub 2018. aasta 1. jaanuaril.

3. Määruse vastavus Euroopa Liidu õigusele

Määrus ei ole seotud Euroopa Liidu õigusega.

4. Määruse mõju

Määrusel võib eeldada sotsiaalset mõju ja mõju riigiasutustele. Määrus ei mõjuta regionaalarengut, elu- ega looduskeskkonda, riigi julgeolekut ega välissuhteid ning sellega ei kaasne majanduslikku mõju.

Sotsiaalne mõju

Määrusel on negatiivne mõju TVK juhatajate kindlusele nende töökoha suhtes, kuna iga 24 kuu kuni kolme aasta jooksul antakse hindamise käigus hinnang nende kvalifikatsioonile lähtuvalt ametikohale esitatavatest nõuetest. Kui juhataja ei läbi hindamist või hinnatakse ametikohale esitatud nõuetele mittevastavaks, siis isik vabastatakse ametikohalt ning ametikoha täitmiseks viiakse läbi uus konkurss.

Kuna hindamine hakkab toimuma 24 kuu kuni kolme aastase intervalliga, võib mõju sagedust pidada väikeseks. TVK juhatajaid on kokku Eestis kaheksa, seega on sihtrühm väike. Mõju ulatus on keskmine, kuna hindamise läbiviimisega kaasnevad kohanemist nõudvad muutused TVK juhatajate jaoks. Ebasoovitava mõju riskiks võib pidada seda, et hindamistega võib kaasneda sihtrühmale töökoha kaotus. Kuna mõju ulatust ja ebasoovitavate mõjude riski sihtrühma jaoks võib pidada keskmiseks, on sotsiaalne mõju TVK juhatajate jaoks kokkuvõttes oluline.

Mõju riigiasutustele

Määrusel on mõju Sotsiaalministeeriumi, Justiitsministeeriumi ja Tööinspektsiooni personalile komisjoni töös osalemisel. Kuna hindamine hakkab toimuma iga 24 kuu kuni kolme aastase intervalliga ja hindamist viib läbi viieliikmeline komisjon võib mõju sagedust, ulatust ja sihtrühma suurust pidada väikeseks. Seda seetõttu, et komisjoni töös osalemine toimub harva, ei mõjuta olulisel määral sihtrühma liikmete tööülesandeid ega too kaasa suuri muutusi nende töös.

Mõju Tööinspektsioonile kui organisatsioonile on positiivne, sest tagatakse töövaidluste lahendamise kvaliteet TVK juhatajate pädevuse hindamise läbi. Sihtrühm on väike, kuna Tööinspektsioon moodustavad väikse osa kogu avalikust sektorist.

Ebasoovitavate mõjude riskiks võib pidada seda, kui hindamise tulemusel selgub TVK juhataja nõuetele mittevastavus, ning TVK juhataja ametikoha täitmisega tekib raskuseid. Samuti võib kaasneda TVK juhatajate pidev muutumine. Kokkuvõttes võib muudatuste mõju riigiasutustele pidada väheoluliseks.

5. Määruse rakendamisega seotud tegevused, vajalikud kulud ja määruse rakendamise eeldatavad tulud

Määruse rakendamisega ei kaasne täiendavaid kulusid.

6. Määruse jõustumine

Määrus jõustub 1. jaanuaril 2018.

7. Määruse kooskõlastamine, huvirühmade kaasamine ja avalik konsultatsioon

Eelnõu edastatakse eelnõude infosüsteemi (EIS) kaudu kooskõlastamiseks ministeeriumidele ja arvamuse avaldamiseks Tööinspektsioonile, Eesti Kohtunike Ühingule, Eesti Tööandjate Keskliidule, Eesti Kaubandus-Tööstuskojale, Eesti Ametiühingute Keskliidule, Teenistujate

Ametiliitude Keskorganisatsioonile TALO, Tartu Ülikooli õigusteaduskonnale, Tallinna Ülikoolile
Ühiskonnateaduste instituudile ja Tallinna Tehnikaülikooli majandusteaduskonnale.